

Okna dachowe – akcesoria i montaż

Okna dachowe cieszą się w polskim budownictwie jednorodzinym wciąż rosnącą popularnością. Stanowią funkcjonalne i zarazem niedrogie rozwiązanie, gdy chcemy doświetlić poddasze domu lub zaadaptować ciemny strych. Poza tym są elementem ciekawie aranżującym wnętrze mieszkalne. Efekt estetyczny możemy kształtować nie tylko poprzez liczbę, rozmiary i sposób rozmieszczenia okien, ale także dzięki użyciu kolorowych żaluzji czy rolet. Producenci okien dachowych, starając się zachęcić nas do wyboru swoich produktów, proponują szeroką gamę dodatkowych akcesoriów tego typu.

poniżej: Kolorowe lamele ożywiają wnętrze.

powyżej: Żaluzje osłaniają wnętrze, nie odbierając światła.

Zamontowanie rolet, żaluzji lub markiz na oknach dachowych jest zalecane, ponieważ istnieje możliwość zbyt dużego nasłonecznienia wnętrza, a co za tym idzie, jego przegrzania. Musimy bowiem pamiętać, że okno dachowe wpuszcza do wnętrza budynku nawet o połowę więcej światła niż tradycyjne okno o tej samej powierzchni.

Żaluzje

Żaluzje zaczęły być modne wraz z początkiem lat 90., ale wkrótce spowszedniały, a nawet stały się synonimem tandety. Teraz ponownie wracają do łask. W przeciwieństwie do tych tradycyjnych, żaluzje montowane na oknach dachowych prowadzone są w szynach, co zabezpiecza je przed wyłamaniem czy przypadkowym zahaczeniem. Kontrastowy kolor

lameli w połączeniu z ładnym cętkowanym cieniem w stonowanym wnętrzu może dawać dobry efekt estetyczny. Zaletą żaluzji jest, że nie redukując znacząco ilości wpadającego światła, przesłaniają widok z zewnątrz. Ma to duże znaczenie w przypadku znajdujących się w niedużej odległości okien sąsiednich budynków. Duży plus to także podwójny system regulacji: dzięki możliwości ustawienia kąta listewek (lameli) oraz częściowego lub całkowitego zwinięcia żaluzji.

Rolety wewnętrzne

Nieco inaczej działają rolety – stopień, w jakim blokują promienie słoneczne uzależniony jest od koloru i gramatury wybranego materiału. Jasne rolety nawet po pełnym zamknięciu przepuszczają rozproszone światło w dość

znacznym stopniu i pochłaniają tylko część energii cieplnej. Rolety ciemne, szczególnie wykonane z grubszych materiałów, mogą w dużej mierze lub nawet całkowicie zablokować dostęp światła. Wyższe gramatury materiałów użytych w roletach mają także właściwości redukujące straty ciepła w zimie. Dla zwiększenia termoizolacyjności stosowana jest niekiedy dodatkowa powłoka znajdująca się od strony szyby. Dzięki odpowiednim laminatom rolety mogą być odporne na wilgoć i łatwe do zmywania. Cecha ta jest szczególnie cenna dla alergików. Producenci oferują szeroką paletę kolorów materiałów rolet, dzięki czemu można zharmonizować je z przyjętą tonacją barwną wnętrza. Oprócz materiałów gładkich dostępne są również rozmaite wzory, także takie, które mogą przypaść do gustu dzieciom. W formie rolet dostępne są także moskitiery.

Zaliczane niekiedy do osobnej kategorii akcesoriów okiennych zasłony to nic innego jak rolety wykonane z dekoracyjnie plisowanego materiału, który rozciąga się w miarę zasłaniania okna. We wnętrzu prezentują się one niezwykle elegancko, polecane są więc do pomieszczeń reprezentacyjnych.

Rolety zewnętrzne

Poza roletami i żaluzjami montowanymi wewnątrz pomieszczeń stosuje się także systemy zewnętrzne. Istnieją dwie grupy tego typu produktów: rolety i markizy. Rolety zewnętrzne wykonuje się ze sztywnych lameli z aluminiową warstwą zewnętrzną. Ponieważ ich celem nie jest ozdoba wnętrza, dostępne są w ograniczonej palecie kolorystycznej. Przy pełnym zamknięciu, rolety te nie tylko osłaniają poddasze przed nadmiernym nasłonecznieniem, ale także redukują przedostający się z zewnątrz hałas. Dlatego instalację rolet warto rozważyć, szczególnie jeśli mieszkamy w miejscu o dużym natężeniu ruchu ulicznego.

Oprócz wyżej wymienionych, rolety zewnętrzne pełnią jeszcze jedną istotną funkcję – chronią okno przed włamywaczami. Często wydaje się nam, że po zastosowaniu szyb bezpiecznych o klasie P4 i drzwi przeciwwłamaniowych na parterze budynku, jesteśmy zabezpieczeni przed włamaniem. Jednak to włazy kominiarskie i okna dachowe stanowią najsłabsze ogniwo domu i nie powinniśmy o tym zapominać. Przy wyborze producenta należy sprawdzić, jaki współczynnik P szyby posiada okno oraz czy spełnia ono normę EN 13049 (określa maksymalny nacisk z zewnątrz, jaki jest w stanie wytrzymać okno).

poniżej: Rolety dopełniają kolorystykę wnętrza.

powyżej: Rolety mogą rozpraszać światło...

poniżej: ...lub blokować jego dostęp do wnętrza.

poniżej: Roleta zewnętrzna może całkowicie zaciemnić poddasze.

powyżej: Markizy zapobiegają refleksom...

powyżej: ...nie utrudniając wietrzenia pomieszczenia.

Okno może być także wyposażone w specjalne wzmocnienia antywłamaniowe umieszczone fabrycznie w ramie. Oprócz zabezpieczenia przed włamaniem, okno o wyższej klasie bezpieczeństwa chroni osoby pracujące na dachu przed przypadkowym wpadnięciem do wnętrza budynku. Okna dachowe można dodatkowo zabezpieczyć za pomocą zamka. Mechanizm montuje się na ramie w dole okna – przekręcenie klucza uniemożliwia otwarcie skrzydła.

Markizy

Kolejnym rodzajem przesłony są markizy. Wykonuje się je z zabezpieczonego przed działaniem wody materiału z włókien szklanych. Konstrukcja napinająca markizy składa się z haczyków do przytrzymania przesłony u dołu

okna i wałka umieszczonego w kasecie ponad kołnierzem ramy. Mechanizm nie zmniejsza więc powierzchni przeszklenia, utrzymując stałe napięcie materiału tak, by nie dotykał on szyby. W przeciwnym wypadku, przy dużym nagrzaniu pod wpływem wewnętrznych naprężeń szyba mogłaby pęknąć. Markizy stanowią najskuteczniejszy sposób ochrony przed przegrzaniem pomieszczenia. W dodatku nie wymagają codziennego zasłaniania i odsłaniania, gdyż materiał osłaniający jest częściowo przezroczysty. Dzięki temu markiza nie zaciemnia wnętrza całkowicie, przepuszczając wystarczająco dużo światła. Równocześnie jednak zapobiega ona refleksom, także wtedy gdy okno jest uchylone, co jest ważne np. kiedy latem pracujemy przy komputerze. Inną zaletą markiz jest znaczne wyciszenie szumu padającego deszczu.

Niekiedy okna dachowe montuje się wysoko, poza zasięgiem rąk. Ich skrzydła możemy otwierać ręcznie za pomocą drążka teleskopowego lub dzięki siłownikom elektrycznym. Jak łatwo się domyślić, system elektryczny jest o wiele droższy, ale znacznie wygodniejszy. Podstawę stanowi zamontowany na oknie siłownik. Energia do jego funkcjonowania pobierana jest z sieci domowej lub mini baterii słonecznej. Do kontroli otwarcia okien używa się przełącznika ściennego lub pilota. Systemy łączące kilka siłowników wymagają dodatkowo instalacji centralki sterującej.

Kiedy już wybraliśmy odpowiadające nam okno i wszystkie niezbędne akcesoria, możemy przystąpić do montażu. Najlepiej zlecić go specjalście, lecz jeśli decydujemy się wykonać go sami, konieczne jest postępowanie zgodnie z instrukcją. W przeciwnym wypadku możemy narazić się na utratę gwarancji producenta.

ABC montażu

Przed rozpoczęciem prac, „na sucho” zamkamy i otwieramy skrzydło okna dachowego. Jeśli występuje tarcie lub nieszczelność, konieczna będzie jego wymiana. Instalację w połąci rozpoczyna się od wymierzenia, gdzie okno ma się znajdować. Jeśli nie znamy rozmieszczenia krokwi, w miejscu, w którym chcemy wstawić okno, wykonujemy niewielki otwór i przez niego mierzymy usytuowanie i rozstaw belek. Okna dachowe montuje się na krokwiach lub łątach. W tym pierwszym przypadku odległość między krokwiemi powinna być od 1 do 5 cm większa niż szerokość okna. Jeśli jest ona zbyt mała, konieczne będzie usunięcie fragmentu krokwi na długości okna i wykonanie tzw. wymianów. Jeśli z kolei dystans między krokwiemi jest zbyt duży, należy wstawić dodatkową obudowę ramy. W dachach o konstrukcji płatwiowej również konieczne jest stosowanie dodatkowych elementów wzmacniających.

Po wyznaczeniu otworu kolejnym krokiem jest usunięcie wypełnienia ocieplenia dachu pomiędzy krokwi i wycięcie otworu montażowego w folii dachowej. Powinien on być mniejszy o ok. 10 cm z każdej strony, dzięki czemu membranę będzie można wywinąć i zabezpieczyć okno przed zamakaniem. Następnie usuwa się pokrycie dachowe z rejonu montażu. Należy pamiętać, że w przypadku dachówek okno montuje się zawsze nad pełnym rzędem dachówki, a w przypadku blachodachówki – nad zakładem poziomym. Jeśli znajduje się on zbyt daleko, konieczne może być wykonanie dodatkowego zakładu. Należy zwrócić uwagę, by w rejonie prac nie pozostawić żadnych ostrych zakończeń materiału pokryciowego, gdyż mogą one przedziurawić kołnierz zabezpieczający okno. Po usunięciu pokrycia wycinamy łąty na obszarze, gdzie planujemy wstawić okno. Ponad otworem nacinamy kontrłaty oraz folię.

Poprzez zwolnienie trzpieni blokujących zawiasy ostrożnie wyciągamy skrzydło z ramy, starając się, by wysunęło się z obu sworzni naraz. Teraz możemy przystąpić do umieszczenia ramy na właściwym miejscu. Na poziomie dolnej krawędzi okna mocujemy belkę pomocniczą, o którą oprzemy ramę, co ułatwi poziomowanie. Jeśli na ramie oznaczone są różne wysokości osadzenia, sprawdzamy, jakie oznaczenie ma kołnierz okna. Niewłaściwe dopasowanie może skutkować nieszczelnością i przeciekaniem wody. Niezwykle ważnym momentem jest odpowiednie rozmierzenie kątowników oraz ich prawidłowe przymocowanie. Przytwierdzamy ramę za pomocą dolnej pary kątowników i jeszcze raz sprawdzamy, czy okno jest wypoziomowane oraz czy obie jego przekątne są równe. Następnie montujemy skrzydło. Jeśli okno nie otwiera się płynnie lub szczeliny pionowe między skrzydłem i ramą nie są równe, konieczne jest skorygowanie ustawienia ramy poprzez zastosowanie plastikowych klinów. Po upewnieniu się, że rama jest dobrze osadzona, demontujemy skrzydło oraz belkę wspierającą i przytwierdzamy górne kątowniki. Powyżej okna mocujemy rynienkę odprowadzającą wodę z folii dachowej.

Ważne uszczelnienie

Kolejnym etapem jest uszczelnienie okna. Folię dachową przypinamy do ramy okna i docieplamy jego obrys wełną mineralną. Następnie nakładamy kołnierz paroprzepuszczalny, najlepiej zakupiony od tego samego producenta co okno. Membranę należy zamontować pod łątami, konieczne jest więc wykręcenie mocujących je śrub. W górnej części ramy kołnierz wsuwa się pod rynienkę. Operacja ta wymaga precyzji – od tego, czy nie pozostawimy szczelin lub nie zrobimy dziur w membranie, zależy przyszła wodoszczelność dachu.

Po zamontowaniu kołnierza możemy nałożyć z powrotem pokrycie dachowe poniżej

powyżej: Regulacja ilości światła ogranicza nagrzewanie wnętrza.

okna. Styk ramy i dachu zostanie dodatkowo osłonięty fartuchem, który układamy zgodnie z formą pokrycia dachu. Następnie montujemy kołnierz uszczelniający wzdłuż boków ościeznicy i ponad oknem. Należy pamiętać, by kołnierz izolacyjny mocować tylko do ramy. Po przymocowaniu fartucha do łąt, nakładamy na ościeznice profile ze stali lub aluminium. Dopiero wtedy można zamontować pokrycie dachu po bokach i ponad oknem.

Po osadzeniu skrzydła sprawdzamy raz jeszcze, czy okno działa sprawnie i przystępujemy do wykończenia wnęki okiennej. Dla zapewnienia większego rozproszenia światła w pomieszczeniu górna krawędź otworu (szpaleta) powinna być równoległa do podłogi, a dolna do ściany pionowej.

Jak wynika z powyższej instrukcji, montaż okna dachowego nie jest bardzo skomplikowany. Wymaga jednak precyzji i dokładności, gdyż błędy wykonawcze mogą skutkować uszkodzeniem okna lub przeciekaniem dachu.

Właściwy montaż może zapewnić długie i poprawne funkcjonowanie okien dachowych, a zamontowanie akcesoriów pozwala na podwyższenie komfortu codziennego użytkowania. Większość dodatków nadaje się do montowania również na długo po zainstalowaniu okna, co zwalnia nas z konieczności decydowania już w trakcie budowy domu. Wybierając rozwiązania systemowe, mamy pewność, iż detal będzie dopasowany do okna i unikniemy problemów mechanicznych spowodowanych niedokładnością.

Ewa Łapa

poniżej: Regulując rolety pilotem, nie musimy wstawać z łóżka.

